

POSTANOWIENIE

28 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 28 marca 2024 r. w Warszawie
zażalenia A. Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z 28 marca 2022 r., V WSC 27/22 (V Ca 1202/19),

w sprawie ze skargi A. Z. o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego Wyroku Sądu Okręgowego z 4 grudnia 2019 r., V Ca 1202/19

w sprawie z powództwa A. Z.

przeciwko Syndykowi masy upadłości S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.

o zapłatę,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie z powództwa A. Z. przeciwko S. sp. z o.o. w W. o zapłatę, odrzucił skargę powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 4 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w uzasadnieniu postanowienia wskazał, że zgodnie z art. 424⁶ § 1 k.p.c. skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się, zaś zgodnie z art. 424⁶ § 3 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c.,

spóźnioną, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również skargę, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie. Dwuletni termin do wniesienia skargi jest liczony od dnia uprawomocnienia się wyroku, co wobec orzeczenia sądu II instancji odpowiada dacie wydania zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w Warszawie wskazał również, że termin do wniesienia skargi jest terminem zawitym prawa materialnego, jak również terminem procesowym a uchybienie temu terminowi implikuje niemożność skutecznego dochodzenia roszczenia odszkodowawczego.

Z uwagi na to, że powódka wniosła skargę 14 lutego 2022 r., a wyrok, którego dotyczy skarga, został wydany 4 grudnia 2019 r., Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił skargę powódki, uznając ją za spóźnioną.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie art. 424⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 15^{zss} ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jednolity: Dz.U. 2024 poz. 340, dalej: „ustawa COVID”) poprzez błędne ustalenie, że termin na wniesienie skargi w niniejszej sprawie upływał z dniem 4 grudnia 2021 r. w sytuacji, gdy od 14 marca 2020 r. do 24 maja 2020 r. bieg terminów sądowych i procesowych uległ zawieszeniu. W zażaleniu wniesiono o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz nadanie sprawie prawidłowego biegu przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 15^{zss} ust. 1 pkt 1 ustawy COVID, który wszedł w życie w dniu 31 marca 2020 r., bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID nie rozpoczynał się, a rozpoczęty ulegał zawieszeniu na ten okres.

Przepis powyższy został uchylony na mocy art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych

w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 875, dalej jako ustawa zmieniająca).

Stan zagrożenia epidemicznego obowiązywał od 14 marca 2020 r., a stan epidemii od 20 marca 2020 r. Tym samym w świetle art. 15^{zzs} ust. 1 pkt 1 ustawy COVID w tym czasie terminy procesowe i sądowe nie biegły, a w konsekwencji fakt ten powinien zostać uwzględniony w rozpoznawanej sprawie do ustalenia, czy powódka dochowała terminu z art. 424⁶ § 1 k.p.c. Ustalenie końca terminu do dokonania czynności procesowej (w tej sprawie wniesienia skargi) wymaga odliczenia czasu, który upłynął do dnia zawieszenia terminu procesowego na podstawie art. 15^{zzs} od liczby dni składających się na dany termin, a następnie ustalenia pozostałej części terminu biegnącego od 24 maja 2020 r. Nie ma przy tym podstaw do negowania faktu, iż wprowadzone w art. 15^{zzs} ust. 1 wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów procesowych i sądowych działało wstecz i odnosiło się do stanu zagrożenia epidemicznego (obowiązującego od dnia 14 marca 2020 r.). Sąd Najwyższy nie podziela przy tym prezentowanego czasem poglądu odmiennego, który wiąże skutek zawieszenia terminów z wprowadzeniem stanu epidemii, względnie wejścia w życie ustawy. W prawodawstwie polskim nie istnieje generalny zakaz działania prawa wstecz, w szczególności wówczas, gdy kształtowane są dla strony korzystne skutki takiego rozwiązania. Z kolei wejścia w życie przepisu nie jest równoznaczne z zakresem czasowym jego stosowania.

W niniejszej sprawie skarga została wniesiona w dniu 14 lutego 2022 r. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 4 grudnia 2019 r. Oznacza to, że dwuletni termin na wniesienie skargi mijał w założeniu 4 grudnia 2021 r., jednak z uwagi na wstrzymanie biegu terminów, o których mowa w art. 15^{zzs} ust. 1 pkt 1 ustawy COVID koniec terminu przypadał na 12 lutego 2022 r., a zatem na sobotę. Termin zatem upływał następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą, czyli 14 lutego 2022 r.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 424¹² i z art. 394¹ § 3 k.p.c. uwzględnił zażalenie.

[SOP]

(r.g.)

